

Posudek na rigorózní práci

Historický vývoj notářství na území českých zemí

Předložená rigorózní práce, skládající se z pěti hlavních kapitol, úvodu, závěru, resumé a seznamu literatury a pramenů, se zabývá právní úpravou a činností notářství od jeho počátků až do roku 1989. Autorka si tak vytyčila velmi obsáhlou problematiku notářství se týkající.

V úvodu své práce autorka popisuje vývoj notářství v nejstarších dobách, zejména ve starém Římě či středověké Itálii. Dále zde poukazuje na historické souvislosti, které se týkaly notářství, a to s poukazem na právní úpravu v dalších evropských zemích a pokračuje vývojem v českých zemích.

Velkou pozornost věnuje pak již modernímu notářství, kdy provádí rozbor jednotlivých notářských řádů, vydaných po revolučním roce 1848, tj. notářských řádů z let 1850, 1855, 1871, představujících zásadní právní předpisy v oblasti právní úpravy notářství vůbec.

V dalších kapitolách poukazuje na vývoj notářství po vzniku první Československé republiky přes období Protektorátu Čechy a Morava, a v období v letech 1945-1989. V posledně jmenovaném období popisuje i situaci, kdy se uvažovalo o úplném zrušení notářství (období roku 1948), k čemuž nakonec nedošlo, avšak mělo již jinou podobu oproti předcházejícímu období.

Jednotlivé kapitoly jsou také doplněny popisem jednotlivých osobností, které výkonem notářské činnosti formovaly obecné povědomí o této právníkové profesi.

Z práce je patrné, že se autorka snažila podat ucelený přehled historického vývoje notářství. Vzhledem k obsáhlosti tématu lze říci, že se tento její cíl zdařil.

V souladu s Vyhláškou děkana FPR č. 8D/2019, o rigorózním řízení byla provedena kontrola plagiátorství dne 23.10.2019 a byla zjištěna nejvyšší míra podobnosti 100%. Tato shoda je však totožná s prací autorky, neboť došlo v důsledku administrativní chyby k nahrání práce do systému opakovaně a to dne 17.10.2019 a 18.10.2019. Nejvyšší míra podobnosti s jinými pracemi je tak dle téhož protokolu o kontrole plagiátorství kvalifikačních prací 8%.

Závěr:

K práci, jak po stránce formální, tak obsahové nemám závažných připomínek. Práce je přehledná. Pěkně jsou zpracovány medailonky jednotlivých významných notářů, autorka neopomněla i představit notáře z řad žen. Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. dle zákona č. 95/1963 Sb.

V Plzni, dne 23. října 2019

JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Posudek na rigorózní práci

Historický vývoj notářství na území českých zemí

Předložená rigorózní práce je tvořena úvodem, pěti hlavními kapitolami, závěrem, resumé a seznamem použité literatury a pramenů.

V první kapitole autorka předkládá historický exkurz o notářství z nejstarších dob nejen v českých zemích ale i v některých dalších kontinentálních státech, jako např. v Itálii, kde notářství mělo výrazný vliv na rozvoj notářství v dalších státech.

Kromě jiného zde neopomněla uvést významnou osobu, prvního veřejného notáře Jindřicha z Isernie, který v českých zemích založil první notářskou školu, a tak se zasadil o rozvoj tohoto povolání. Přesto v obecné rovině pak 15. století a staletí následující nám představují období úpadku notariátu a v podstatě tendenci k úplnému zániku této profese.

Správně poukázala na to, že nové možnosti ve vývoji notářství a činnosti tehdejších notářů otevřel revoluční rok 1848. Především pak v letech 1850 a následujících došlo k vytvoření celkem tří notářských řádů. První z nich pochází z roku 1850, další Notářský řád z roku 1855, který vycházel z předchozího notářského řádu, avšak který se mimo jiné snažil odstranit aplikační a praktické potíže předchozího notářského řádu a Notářský řád z roku 1871, který zásadně ovlivnil vývoj českého notářství. Autorka provedla důkladný juristický rozbor tohoto řádu.

Ve své práci přechází autorka do dalších období, a to do období první Československé republiky, kdy ale notářství nepoznalo velkých změn. Zde se zejména věnuje procesu recepce na základě zákona č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého, kdy touto normou v rámci zachování právní kontinuity došlo k převzetí

právního řádu Rakousko-uherské monarchie a spolu s ním i notářského řádu z roku 1871 v českých zemích a na Slovensku a Podkarpatské Rusi zákonného článku z roku 1874 ve znění zákonného článku VII z roku 1866, který byl předtím užíván na území Uherska. Správně poukazuje na to, že tento právní dualismus trval až do konce existence první Československé republiky, neboť během tohoto období byly přijaty pouze některé dílčí zákony notářství se týkající. Tyto zákony zde pak jednotlivě představuje.

Poté přechází do období Protektorátu Čechy a Morava. Zde uvádí, že vedle protektorátních notářských komor působila v Protektorátu Čechy a Morava notářská komora říšská, která sdružovala notáře s říšskoněmeckým státním občanstvím a zaměřuje také pozornost na problematiku postavení židovského obyvatelstva, především židovských notářů.

V poslední kapitole představuje období let 1945-1989, kdy došlo k mnohým výrazným změnám na poli notářství. Tyto změny vedly především k jeho zestátnění a ukončení jeho více než stoletého vývoje započatého notářským řádem z roku 1871. V tomto období také vznikl nový notářský řád, zákon č. 95/1963 Sb. o státním notářství a řízení před státním notářstvím.

V souladu s Vyhláškou děkana FPR č. 8D/2019, o rigorózním řízení byla provedena kontrola plagiátorství dne 23.10.2019 a byla zjištěna nejvyšší míra podobnosti 100%. Tato shoda je však totožná s prací autorky, neboť došlo v důsledku administrativní chyby k nahrání práce do systému opakovaně a to dne 17.10.2019 a 18.10.2019. Nejvyšší míra podobnosti s jinými pracemi je tak dle téhož protokolu o kontrole plagiátorství kvalifikačních prací 8%.

Závěr:

K práci, jak po stránce formální, tak obsahové nemám závažných připomínek. Práci obohacují jednotlivé medailonky významných notářů sledovaného období. Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Povinnosti notáře jako soudního komisaře dle notářského řádu z roku 1871.

V Lovosicích, dne 23. října 2019

doc. JUDr. Antonín Lojek, Ph.D.